HIREK

—

Szegedi kalendárium.

Kedd 28

IDŐJÁRÁS: A meteorológiai intézet jelentése szerint: Száraz idő várható éjjeli fagygyal. Sürgönyprognózis: Száraz, éjjeli fagy. Déli hőmérséklet Szegeden 3.4 C volt.

A VÁROSHÁZÁN: délelőtt 10—1-ig fogaa a polgármester, a főkapitány pedig 11—1-ig.

A KÖZKÓRHÁZBAN: A beteg látogatási idő délután 1—3-ig tart.

VÁROSI SZINHÁZ: Este 8 órakor „Farkas", vigjáték.

URÁNIA SZINHÁZ: Délután 6 órától kezdve „Káprázat", szinmü 2 részben.

VASS-MOZI, délután hat órától kezdve „Harc a milliókért", társadalmi drámа 3 felvonásban.

APOLLÓ-MOZGÓ: Délután hattól este fél 11-ig „A tiszti kardbojt", regény a katonai életből, 3 részben.

Megszüntették a nősülési tilalmat.

— A honvédelmi miniszter körrendelete. —

(Saját tudósitónktól.) Érdekes körrendelet érkezett ma a város katonai ügyosztályához *Hazai* Samu báró honvédelmi miniszter aláirásával. Eddig, ha valaki nősülni akart és katonai kötelezettségének még nem tett eleget, az anyakönyvi hivatalban elutasitották azzal, hogy a honvédelmi miniszterhez kell folyamodnia kivételes nősülési engedélyért.

A legtöbb esetben az engedélyt megadta a miniszter, csakhogy a kérvényezőnek igen sok költségébe került a dolog. A sorozás előtt álló legénynek, ha nősülni akart, azt a szándékát először a katonai ügyosztályban kellett bejelentenie. Itt jegyzőkönyvet vettek föl, majd családi értesitőt, vagyoni és erkölcsi bizonyitványt kértek. Szegény embernél nagy költséggel járt ez s különösen a családi értesitő beszerzése.

A bajokat és terheket most egyszerre megszünteti a honvédelmi miniszter legujabb rendelete, amely szerint *az eddigi nősülési tilalmat* megszünteti és kimondja, hogy a *katonai kötelezettségüknek még eleget nem tett védkötelesek is nősülhetnek* anélkül, hogy ezért külön engedélyért kellene folyamodniok. A miniszter körrendelete a következő:

A védőerőről szóló 1912. évi XXX. törvénycikk 40-ik paragrafusának második bekezdésében kapott törvényes fölhatalmazás alapján, az állitási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfiak nősülhetésére vonatkozó tilalmat 1913. évi február első napjától kezdve *esetleges ujabb rendelkezésig megszüntetem.* Átmenetileg pedig akként intézkedtem, hogy az 1913. évi január 31-ig beérkező kérvények közül csakis azok fognak érdemlegesen elintéztetni, amelyekből kitünik, hogy a nősülendő feleknek okvetlen érdeke, hogy még a folyó évi januárban lépjenek házasságra, mig a többi kérvények a körrendeletemre való hivatkozással, mint tárgytalanok vissza fognak származtatni, mivel *az állitáskötelesek ezentul minden előzetes engedély nélkül nősülhetnek.*

A rendelet további részében fölhivja a miniszter a város hatóságát, hogy a tilalom megszüntetésének leggyorsabb és legszélesebb körben való közzétételéről gondoskodjék.

A rendelet különösen a tanyai nép körében fog örömet kelteni, ahol a legények gazdasági okokból, rendszerint korán szoktak megnősülni.

— Balassa Ármin dr. irói jubileuma. Vasárnap ünnepelték a Dugonics-Társaság fölolvasó ülésén, majd este a szinházban *Balassa* Ármin dr. 30 éves irói jubileumát. Délután négy órakor kezdődött a Dugonics-Társaság ünnepe, amelynek a programján *Fekete* Ipoly szerepelt elsőnek a régi görögök szakácsmüvészetéről szóló székfoglaló értekezésével. Fekete Ipoly távollétében az értekezést *Pazár* Béla rendes tag olvasta föl s az alapos kulturtörténeti tanulmányt érdeklődéssel és tetszéssel hallgatta a közönség.

Ezután Balassa Ármin dr. *Komprimált szindarabok* cim alatt három különböző rajzát olvasta föl, amelyek hol komoly hatást, hol derült humort váltottak ki a hallgatóságból a novellettek témája és alaphangja szerint. Az elsőt *Égő szerelem,* a másodikat *Halottas háznál* s a harmadikat *Tanusitás* cim alatt olvasta föl a jubiláns iró, akit meleg tapsokkal árasztott el a közönség. Ezután a Dugonics-Társaság üdvözlése következett. *Homor* István, a Társaság tudományművelési osztályának elnöke intézett beszédet az ünnepelthez a Társaság nevében. Visszaemlékezett a beszédében a jubiláns 30 éves munkásságára, amely tartalmassága mellett sokoldalu és változatos volt és bővelkedett kiemelkedő mozzanatokban. Homor István lelkes beszédére Balassa meghatottan válaszolt, a közönség pedig ugy Homor méltató beszéde, mint Balassa dr. válasza után éljenzett és tapsolt.

Az ünnepélyes aktus után *Kunos* Ignác dr. a budapesti *Keleti Akadémia* igazgatója, a kiváló orientalista olvasott föl szinekben bővelkedő értekezést a *török asszonyról.* A közönség tetszéssel fogadta a budapesti vendég fölolvasását is, majd utána *Lázár* György dr. polgármester beszéd kiséretében a Dugonics-Társaság Mikszáth-diját adta ki *Frank* Józsefnek, akinek a köszönő szavai után az ülés véget ért.

— Fejérváry báró elutazott. *Fejérváry* Géza báró, akit körülbelül egy hónappal ezelőtt nevezett ki a király a nemesi testőrség kapitányává, vasárnap délután lakoma keretében bucsuzott el a tisztikartól és ma délután két órakor a nyugati pályaudvaron *elutazott.* A pályaudvaron megjelent *József* királyi herceg, *Hazai* Samu miniszter, *Karátson* Lajos államtitkár, *Tertyánszky* hadtestparancsnok, körülbelül háromszáz tábornok és törzstiszt és a 23-ik gyalogezred diszszázada.

— Rainer királyi herceg halála. *Bécsből* jelentik: Az aggastyán *Rainer* főherceg ma délután öt óra nyolc perckor *meghalt.* Az a javulás, amely szombat este beállott, a nagybeteg szervezet utolsó erőfeszitése volt. Egész éjszaka tartott a javulás, de vasárnap reggel intenzivebbek lettek a bántalmak s attól kezdve a beteg állapotában állandóvá lett a rosszabbodás. Délután félegy órakor a főherceget már a halotti szentségekkel is ellátták s este hat órakor az orvosok reménytelennek jelentették ki az állapotát. Tegnap dél óta tart az eszméletlenség, amely csak délután három órakor szünt meg egy pillanatra. Azóta tartott az *agónia.* Az éjjel ismételten kisérleteztek, hogy a főherceget stimuláló szerekkel öntudatlanságából fölébresszék, de hiába volt minden fáradozás. A főherceg nem tért magához, mozdulanul feküdt, a szivmüködése folyton gyöngült. Izabella főhercegnő állandóan ott volt a beteg apjánál. Rainer főherceg válságos állapota miatt a Concordia ujságiró és iró egyesület mára tervezett bálja elmaradt. Szomoruan érdekes, hogy délután három órakor a főherceg elvesztette eszméletét s az orvosok vizsgálat után konstatálták, hogy meghalt. Schönbrunnba is megtelefonálták és később a főherceg eszméletre tért, felült ágyában. Néhány perc mulva azonban ismét rosszabbul lett s öt óra után meghalt.

— *TISZTELT URAIM,*

pardon, hogy közbeszólok, de isten látja a lelkemet, nemes szándék vezérel e pár sor irásomban. Önök vasárnap délután megjelentek a *Dugonics Társaság* fölolvasó ülésén, hogy csöndes ottlétükkel velünk együtt ünnepeljék *Balassa* Ármin dr.-t, a jubiláló irót. Ez eddig nagyon helyénvaló dolog, sőt a legelemibb kötelességtudás, mert hiszen a Dugonics Társaság szépirodalmi osztályának az elnöke joggal elvárhatja, hogy a jubileumán Önök is résztvegyenek, a Társaság *tagjai.*

Tisztelt Uraim, az illemnek is van határa. Önök illendőnek tartották, igen helyesen, hogy ott legyenek a fölolvasó ülésen, tagtársuk ünneplésén. Tanui akartak lenni annak a valóban megkapó aktusnak, a mikor hosszu harminc esztendők értékes munkája előtt, — amint azt a Társaság tudományművelési osztályának nagyrabecsült elnöke beszédében mondta — „meghajtják a lobogót." Milyen megható, szinte iskolás példája ez a nemes vonzalomnak, amely a Társaság tagjait egybefüzi. Önök tehát — igen helyesen — megjelentek az ülésen, de, igen helytelenül, talán tévedésből — rossz helyre ültek. Elfoglalták mások helyét. Tisztelt Uraim, ne méltóztassék tőlem rossz néven venni, mert ezt leirom, de — isten látja a lelkemet, ebben is nemes szándék vezérel.

Amig Önök a szakadatlan figyelemtől és mély elfogódottságtól kipirultan benn ültek a közgyülési teremben, a hosszu zöldasztalnál, addig többek között *Domokos* László, *Móra* Ferenc, *Sz. Szigethy* Vilmos, *Tömörkény* István künn diskuráltak a bizottsági teremben. Talán ők is szivesebben ott ültek volna a hosszu zöldasztalnál, szemben a szép, szines, válogatott nézőtérrel, de kénytelenek voltak visszavonulni a kulisszák mögé, mert Tisztelt Uraim, rossz helyre ültek, talán tévedésből, de elfoglalták a mások helyét. Bizonyosan Önök is tudják, hogy az imént felsorolt *irókra és ujságirókra* gondolok. Arról nem tehet az a néhány iró, hogy tagja a Dugonics-Társaságnak, de ha már, Tisztelt Uraim, elérte őket ez a kitüntetés, akkor méltóztassék nekik megengedni, hogy a megillető helyre juthassanak.

Most minden másra fátyolt boritva, kétségbevonhatatlan bizonyosság, Tisztelt Uraim, hogy a vasárnapi fölolvasó ülés keretében Balassa Ármin dr.-t, a *szépirodalmi osztály* elnökét jubilálták. Az ünneplők sorában tehát elsőben a már felsorolt irókat illeti meg az első hely. Az első hely pedig ebben az esetben — az a hosszu zöldasztal. Tisztelt Uraim, bocsássanak meg, mert az nem szégyen, de Önök közül talán összesen *kettő* akadt, akik holmi nexust tartanak fönn az irodalommal. És a kettő közül az egyik a — *jubiláns.* Tehát vallják be most Tisztelt Uraim nyiltan és őszintén, hogy . . . hogy *tévedésből* ültek a hosszu asztalhoz. Mentségükre legyen mondva, Önök ezt már igy *megszokták* és ez mindenesetre hozzájárult a tévedés előidézéséhez. Bizonyos vagyok benne, hogy szivük legmélyén igazat adnak e soroknak. Mert Önök a tudományt müvelik — hiszen a Társaság tudományművelési osztályának a tagjai — és akik ilyen nagyszerü dologgal foglalkoznak, azok nem vetik meg az udvariasságot és a tapintatosságot.

Tisztelt Uraim, nagyon szomoru ezt elmondani, de higyjék el, a temetés még szomorubb dolog és néha még azt sem kerülheti el az ember . . .

—öl—

— Neumayer polgármester feleségének balesete. Bécsből jelentik: *Neumayer* polgármester felesége ma délben üzletekbe ment s amikor egyikből kilépett, a szük gyalogjáróról lekerült a kocsiutra és nem vette észre a közeledő autót. A soffőrnek nem volt ideje kitérni, se fékezni s elgázolta a szerencsétlen uriasszonyt, ki koponyarepedést és sulyosabb természetü agyrázkódást szenvedett.